

SOSYOLOJİ

Sosyoloji Nedir? : Sosyoloji, toplumsal gerçekliği, değişebilirliği içinde inceleyen, hem teorik hem de uygulamalı temel bir bilim dalıdır. Bu bilim dalı günümüzde toplumsal, ekonomik, teknolojik, siyasi ve kültürel değişimlere paralel olarak artan bir önem kazanmıştır. Bu nedenle sosyoloji aileden ekonomik faaliyete, kır topluluklarından metropoliten merkezlere, bireyin yakın toplumsal çevresinden kamusal alanın anonim ilişkilerine, özel amaçlı toplumsal kuruluşlardan devletin bürokratik örgütlenmelerine kadar geniş bir olgular yelpazesindeki yapılaşma, yapı değişiklikleri ve toplumsal ilişki biçimlerini incelemektedir. Disiplinin uygulamalı yönünü oluşturan araştırma faaliyetine devlet ve özel kuruluşlarca duyulan talepte görülen çarpıcı artış da sosyolojinin gelişmesinde önemli rol oynamıştır.

Tarihçe: Türkiye’de sosyolojik bilgi üretimi ve sosyoloji eğitimi alanında dikkat çekici bir eğitime sahip olan ODTÜ Sosyoloji Bölümü, 1965’te Sosyal Bilimler Bölümü lisans programı bünyesinde kurulmuş olup, 1982’den itibaren Sosyoloji Bölümü olarak varlığını devam ettirmektedir. ODTÜ Sosyoloji Bölümü, lisans ve yüksek lisans programlarıyla, kuramsal ve uygulamalı sosyoloji alanlarında toplumun değişen dinamiklerini eleştirel bir analizle değerlendirir. Bu anlamda, iktisat, siyaset, kültür ve tarihle ilgilenen öğrencilere oldukça geniş bir öğrenim alanı sunar.

Bölümümüzde sosyoloji eğitimi güçlü bir geleneğe sahiptir. Son 50 yılda, akademik çalışanlarımız arasında, sosyal bilimlerin Türkiye’de en etkili ve yönlendirici isimleri bulunmuştur. Mübaccel Kiray, İbrahim Karal, Şerif Mardin ve İbrahim Yasa uluslararası düzeyde tanınan eğitimimizi yapılandıran isimlerdendir. Bir sonraki kuşaktan, Deniz Kandiyoti, Ayşe Öncü, Sevgi Aral, Ayşe Kudat, Hasan Ünal Nalbantoğlu, Bahattin Akşit ve Sencer Ayata ise daha önceki gelenekten beslenerek bölümümüzü bu alanda önde gelen bir konuma yerleştirmişlerdir.

Eğitim ve Araştırma: Bölümde 20’ye yakın tam zamanlı öğretim elemanı ve 40’a yakın araştırma görevlisi ile sürdürülen eğitim, ziyaretçi öğretim üyesi olarak bölümümüze gelen yerli ve yabancı akademisyenlerle desteklenmektedir. Sosyoloji Bölümü’nde 300’ün üzerinde lisans, 200’ün üzerinde lisansüstü ve doktora öğrencisi eğitim almaktadır. Bunun yanında, farklı bölümlerden 30’un üzerinde öğrenci yan dal ve çift ana dal programlarımıza kayıtlıdır. Bölümümüzde her dönem 40 civarında lisans ve lisansüstü seviyelerinde ders açılmaktadır.

Bugün, akademik çalışanlarımız sosyolojinin çeşitli kuramsal alanlarında ve toplumun güncel sorunları üzerine araştırma yürütmeye ve ders vermeye devam etmektedir. Türkiye’de yürütülen araştırmalara ek olarak; Avrupa, Avrasya, Orta Asya, Kafkasya, Latin Amerika ve Orta Doğu bölümümüzde yürütülen araştırma sahaları arasındadır.

Toplumsal kurumların yanı sıra, iletişim ağları, eşitsizlik, göç, toplumsal cinsiyet ilişkileri küreselleşme, post-modernite, siyasi ve kültürel ilişkileri, kapsayan geniş bir ilgi alanı bulunmaktadır. Etnografik ve tarihsel araştırmalar ve saha analizi gibi yöntemlerin yanı sıra yeni istatistikî modeller de bölümümüzde yürütülen araştırmalara yön veren metodolojik çalışma alanları arasındadır.

Son yıllarda yüksek enformasyon teknolojilerinin kullanımına ve özellikle kişisel bilgisayarlarla da sosyolojik saha araştırma verilerinin analizine hız verilmiş olması nedeniyle, bu yönde eğitimi daha da geliştirmek üzere bölümümüzde bir Sosyolojik Analiz ve Bilgisayar Laboratuvarı kurulmuştur.

Bölümde bugüne kadar yürütülen araştırma projelerinin bazıları şunlardır: Türkiye’de Sosyal Yapı ve Kültür İlişkileri; Türkiye’de Yapısal Değişimler; Meslek ve Aile Yapılarında Değişmeler ve Göç; Türkiye’nin Toplumsal Sorunları; Oy Verme Davranışını Etkileyen Faktörler; Sanayileşme ve Toplumsal Değişme; Türkiye’de Sosyal Tabakalaşma ve Sosyal Hareketlilik; Aile İçi Şiddet; Türkiye ve Türk Cumhuriyetler Toplumsal Yapı Karşılaştırmaları; Kırdan Kente ve Uluslararası Göç ve Nüfus Değişimleri; Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Kuşaklar arası Transferler ve Dayanışma; Suç ve Güvenlik Araştırmaları; Gençlik; Kentleşme ve Kentsel Dönüşüm; Kent Kültürleri; Türkiye’de Sözlü ve Yazılı Basın, İletişim ve Sinema üzerine Sosyolojik Çalışmalar; Gecekonularda Sosyo-kültürel Değişim, Enformel Sektörde İş ve İstihdam; Sağlık ve Sağlık Hizmetleri; Türkiye’de Yoksulluğun Bileşenleri; Küreselleşme ve Yerellik; Türkiye’nin Modernleşme Dinamikleri; Türkiye’de Sivil Toplum İnişiyatifleri; Depremlerin Sosyo-Ekonomik Etkileri; Din ve İnanç Sistemlerinde Farklılıklar; Oryantalizm Çalışmaları ve Siyasi Kimlik Çalışmaları vb. Bu araştırma projeleri bölümdeki ilgili öğretim elemanları ve lisansüstü öğrencileri tarafından yürütülmektedir. Ayrıca Sosyoloji Bölümü geçmişte ve bugün T.C. Başbakanlık Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi, DPT, TKV, KSSG Müdürlüğü, UNICEF, Nüfus Konseyi bünyesindeki Orta Doğu Araştırma Ödülleri (MEAWARDS), Ford Vakfı ve Frederich Ebert Vakfı, WHO, Birleşmiş Milletler. Dünya Bankası, ILO gibi yerli ve yabancı kuruluşlarla, sosyolojik araştırma projeleri yürütmüş ve yürütmektedir. 2002 yılından bu yana, Türkiye’nin Avrupa Birliği Çerçeve Programlarına katılımın onaylanması ile birlikte, bölümümüz öğretim üyeleri birçok Avrupa Birliği ve uluslararası projede esas ortak ve/veya proje değerlendirmecisi olarak görev almıştır. Bölümümüzün halen Avrupa’daki birçok saygın üniversite ile Erasmus ve değişim anlaşması bulunmaktadır.

ODTÜ Sosyoloji Bölümü, öğretim kadrosu, lisans ve lisansüstü öğrenci sayısı, eğitim, yayın ve araştırma faaliyetleri bakımından Türkiye’nin en önde gelen sosyoloji bölümlerinden birisi olmasının yanında, uluslararası tanınırlık açısından da önemli bir yerdedir. Öğretim kadrosu ve öğrenciler arasındaki yakın ilişkiler yalnızca bölümümüzün ruhunu canlı tutmakla kalmayıp, üniversitemizdeki sosyoloji eğitiminin de en önemli özelliklerinden birini temsil eder.

İş Olanakları

ODTÜ Sosyoloji Bölümü’nden mezun olan bir öğrenci hem kamu hem de özel sektörde geniş bir iş yelpazesi içinde iş bulabilmektedir. Mezunlarımızın önemli bir kısmı, ulusal düzeyde başka üniversitelerin sosyal bilimler bölümlerinde öğretim elemanı olarak görev yapmaktadır. Türkiye’deki sosyoloji bölümlerinin hemen hemen hepsinde ODTÜ Sosyoloji Bölümü’nde lisans, yüksek lisans ya da doktora eğitimi almış öğretim elemanları bulunmaktadır. Bunun yanı sıra ABD, İngiltere ve Almanya başta olmak üzere çeşitli Batı ülkelerinde de ODTÜ Sosyoloji Bölümü’nden mezun öğretim elemanları ve araştırmacılar çalışmaktadır.

Mezunlarımız, Türkiye’deki resmi kurumlarda, yerel ve küresel özel sektörde iş bulabilmektedir. Kamu kuruluşları olarak devlet bankaları, Aile ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı’nda uzman, proje yöneticisi ve sosyolog olarak görev yapmaktadır. Özel kuruluşlarda ise; özel bankalarda, reklam ve pazarlama şirketlerinde, büyük holdinglerin insan kaynakları birimlerinde ve araştırma şirketlerinde çalışabilmektedirler. Ayrıca Birleşmiş Milletler Örgütü’nün çeşitli programlarında, Avrupa Birliği kurumlarında ve uluslararası kuruluşların desteklediği araştırma ve uygulama projelerinde uzman olarak iş bulabilmektedirler. Mezunlarımızın çalıştığı kurumlar arasında sivil toplum kuruluşları ve medya organları da yer almaktadır.

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

ANKARA ◆ KUZAY KIBRIS ◆ ERDEMLİ

Sosyoloji Lisans Programı

Birinci Dönem

			Kredi
SOC	101	Sosyolojiye Giriş I	4
SOC	121	Sosyolojide Araştırma Metotları	4
SOC	131	Antropolojiye Giriş	4
PSY	100	Genel Psikoloji	3
ENG	101	Akademik İngilizce I	4
TURK	101	Türkçe I	0
IS	100	Bilgi Sistemleri Uygulamalarına Giriş	0

İkinci Dönem

			Kredi
SOC	102	Sosyolojiye Giriş II	4
SOC	108	Siyaset ve Toplum	3
SOC	122	Sosyolojide Araştırma Metotları	4
PHIL	108	Felsefeye Giriş I	3
ENG	102	Akademik İngilizce II	4
TURK	102	Türkçe II	0

Üçüncü Dönem

			Kredi
SOC	203	Kent Sosyolojisi	4
SOC	241	İstatistik ve Bilgisayar Uygulamaları I	4
SOC	251	Sosyoloji Tarihi I	4
ENG	211	Akademik Okuma ve Sözlü İletişim	3
HIST	2201	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	-
ECON	210	Ekonomi İlkeleri	3

Dördüncü Dönem

			Kredi
SOC	204	Kır Sosyolojisi	4
SOC	218	Sosyal Sınıflar ve Toplumsal Hareket	4
SOC	242	İstatistik ve Bilgisayar Uygulamaları II	4
SOC	252	Sosyoloji Tarihi II	4
HIST	2201	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	-
		Seçmeli Ders (Bölüm Dışı)	3

Kredi

Beşinci Dönem

			Kredi
SOC	305	Aile Sosyolojisi	4
SOC	315	Kitle İletişim Sosyolojisi	4
SOC	341	Çağdaş Sosyoloji Kuramı	4
		Seçmeli Ders (Bölüm Dışı)	3
		Seçmeli Ders (Bölüm Dışı)	3

Altıncı Dönem

			Kredi
SOC	303	Değişme ve Dönüşüm Sosyolojisi	4
SOC	314	İş Sanayi ve Örgütler Sosyolojisi	4
SOC	363	Demografi/Nüfus Dinamikleri	4
		Seçmeli Ders (Bölüm Dışı)	3
		Seçmeli Ders (Bölüm İçi)	3

Yedinci Dönem

			Kredi
		Seçmeli Ders (Bölüm İçi)	3
		Seçmeli Ders (Bölüm İçi)	3
		Seçmeli Ders (Bölüm İçi)	3

Sekizinci Dönem

			Kredi
		Seçmeli Ders (Bölüm İçi)	3
		Seçmeli Ders (Bölüm İçi)	3
		Seçmeli Ders (Bölüm İçi)	3

Kredi

I. Dönem Seçmeli Dersler

SOC	312	Political Sociology - Sibel Kalaycıoğlu
SOC	385	Sociology of the Body Irmak Karademir Hazır
SOC	321	Political Anthropology Katharina Bodirsky
SOC	419	Sociology of the Museum and Museology Ayşegül Aydıngün
SOC	421	Turkish Sociologists I Mustafa Şen
SOC	425	State and Society in Turke Ayça Ergun Özbolat
SOC	426	Sociology of the European Union - Ayşe İdil Aybars
SOC	427	Social Analysis of Race, Ethnicity and Society - Ceylan Tokluoğlu
SOC	439	Comparative Historical Methods and Sociological Debates - Fatma Umur Beşpınar
SOC	440	Sociology of Knowledge Erdoğan Yıldırım
SOC	444	Sociology of Surveillance Çağatay Topal
SOC	457	Culture, Identity and Post-Colonial Theory - Barış Mücen
SOC	497	The Secularization Debate: Comparative Perspectives & Case Studies Ayşegül Aydıngün

II. Dönem Seçmeli Dersler

SOC	104	Introduction to Sociology (for Eds.) Besim Can Zirh
SOC	132	Introduction to Anthropology II Besim Can Zirh
SOC	306	Economic Sociology - Mustafa Şen
SOC	316	Cultural Analysis of Media Texts Ayşe İdil Aybars
SOC	354	Sociology of Law - Erdoğan Yıldırım
SOC	382	Sociology of the Turkish Transformation Ceylan Tokluoğlu
SOC	400	Seminar/Workshop in Special Field of Sociology - Sibel Kalaycıoğlu
SOC	402	Special Project in Sociology and Social Anthropology II - Mustafa Şen
SOC	417	Understanding Other Cultures Smita Tewari Jassal
SOC	428	City Culture - Ayşe Saktanber
SOC	442	Sociology of Science and Technology Çağatay Topal
SOC	448	Nations and States - Ceylan Tokluoğlu
SOC	498	Secular State and Islam - Ayşegül Aydıngün